

Samen zorg dragen voor een warme instap in de kleuterklas!

Scoren in samenspel op 7 juni 2018

vbjk

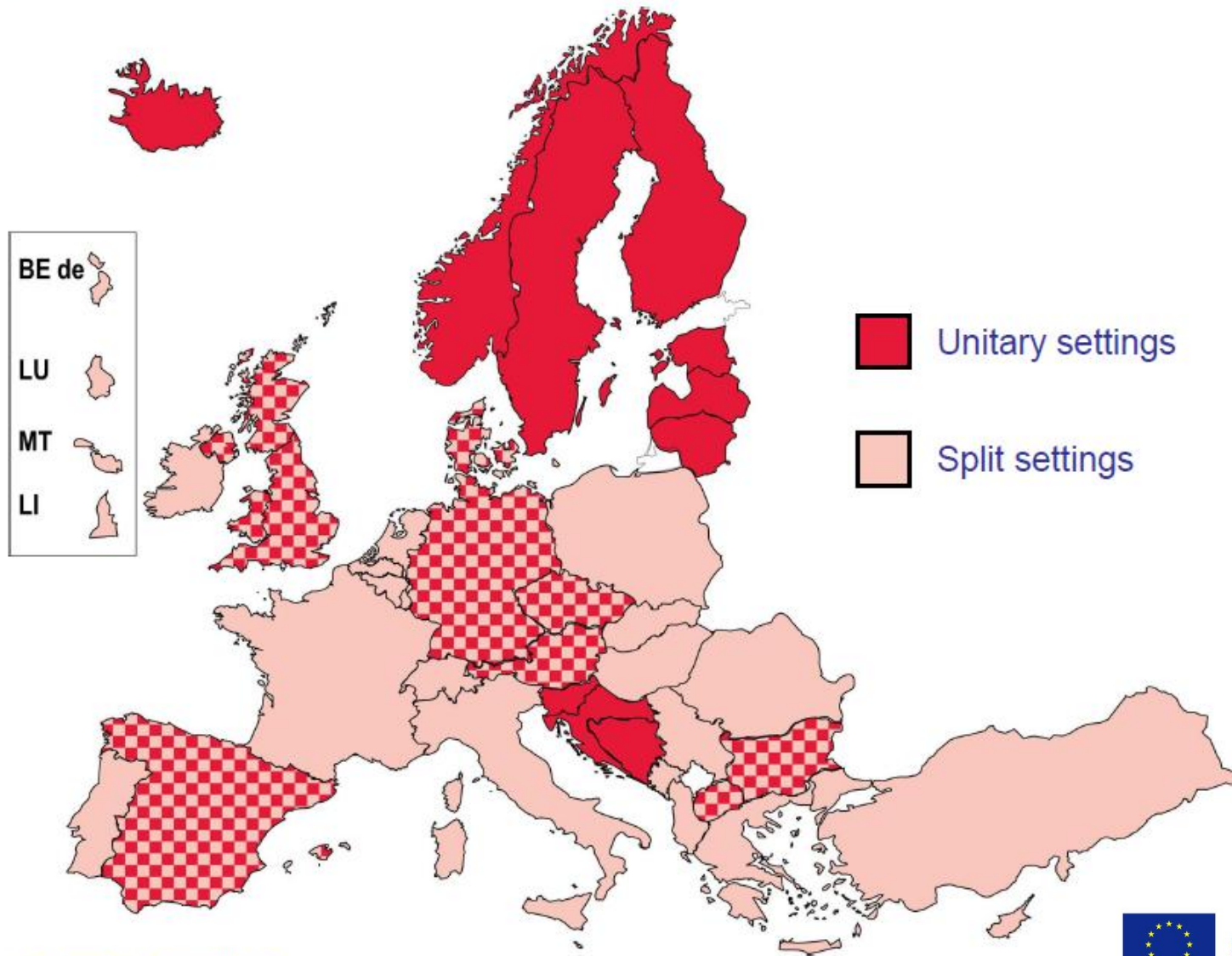
Vernieuwing in de
Basisvoorzieningen
voor Jonge Kinderen

- Erfenis van een 'split system'
- Kernvraag
- Voorbeeld START project
- Film 'over de streep'

Organisation of centre-based ECEC, 2016/17

Source: Eurydice.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Vlaanderen als 'split system'

- Overgang verloopt moeilijk – geen problem ownership
  - Veronderstelling bij start in kleuteronderwijs is dat kinderen al naar kinderopvang geweest zijn
  - Populair idee: kinderen en ouders moeten voorbereid worden en/of zich 'harden' en snel aanpassen
  - Focus op schoolrijpheid / stress verhindert leren
- gevaar om ongelijkheid in kansen te bevestigen

Algemene uitdagingen

- Hoe maken wij de overgang naar kleuteronderwijs warmer en inclusiever voor alle kinderen, inclusief kinderen die in armoede leven en/of kinderen die een andere thuistaal dan Nederlands hebben?
- Hoe kunnen we voor alle kinderen een goede overgang waarborgen ongeacht of ze nu al naar de kinderopvang geweest zijn of niet?
- Via samenwerking scholen, kinderopvang en welzijnsorganisaties

Actie-onderzoek in Aalst

- Samenwerking basisschool Sint-Maarteninstituut (Moorsebaan), kinderdagverblijf Mezenestje en vierdewereldgroep Mensen voor Mensen
- Lerend netwerk olv. VBJK
- Deelname internationale trainingsweken
- Bevraging ouders en acties ontwikkelen

We betrekken ouders actief in het transitieproces

- Bevraging Ouders
- Signalen oppikken via vierdewereldgroep
- Nieuwe bevraging ook als basis voor ouderbeleid

Noden en bezorgdheden van ouders

*"Kan ik met een gerust hart de opvang/school verlaten?
Zie je mijn kind?
Is mijn kind gelukkig?
Zal mijn kind kunnen verwoorden wat hij/zij wil?"*

De speelplaats

- Toezicht
- Infrastructuur
- Regels en afspraken
- Geborgenheid
- Contact met broers/zussen
- .....

Communicatie en contact

- Bereikbaarheid van de juf
- Wat doet mijn kind? Eten? WC? Slapen?
- Correcte info
- Niet veroordelend
- Taal als hinderpaal
- Erkend worden in het ouderschap

Mijn dochter vertelt dat mijn jongste zoon steeds in een hoekje staat en veel weent. Hij probeert wel een hand te grijpen van de juf, want hij is heel angstig."

"Ik had niet zoveel contact. Ik had geen familie, burens en geen contact met de juf. En zij is de persoon die eens kan zeggen: uw kind doet dit en ik heb zo gereageerd. Zo eens een andere invalshoek. Van misschien kan je dat zo of zo doen en mee zoeken. Ik vind dat belangrijk. Misschien durfde de juf dat niet?"

Dagelijks afscheid nemen

- Beperkte toegang voor ouders: afscheid aan de poort/lijn
- Inzet van transitievoorwerpen (knuffel, tut,...)
- Contact met de juf/begeleidster
- .....

Wennen bij de start

- Wennen is niet enkel weten, maar ook zien en ervaren
- Weten ouders waarom, wanneer en hoe je kan wennen
- Organisatie van de wenmomenten
- Een paar dagen wennen en dan stopt het

→ Deze bevraging is basis voor onze acties

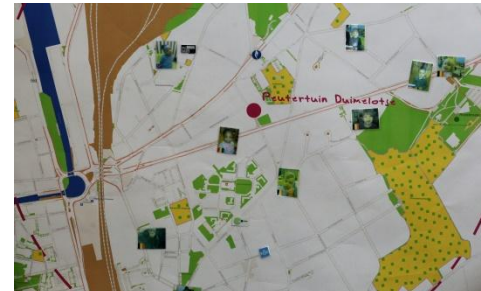
"Als ik samen met mijn kind in de klas ben, is het beter. Hij heeft meer vertrouwen want hij weet dat ik er ben. Ik help hem dan even. En dan geeft hij me een kus en gaat spelen. Daarvoor, als ik nog niet in de klas kwam, had hij van iedereen schrik."

"Ik ben halve dagen komen wennen. Niet 1 keer hoor, maar 3 weken, telkens een halve dag tot ik wist dat ze veilig waren."

Wij respecteren elk kind in zijn / haar identiteit en geven alle mogelijke kansen in transitie

- Inclusieve benadering
- Belang van wijkgericht werken

Wij benaderen kinderen en ouders positief en op maat: krachten en sterktes van kind en ouder staan centraal

- Vertrekken vanuit noden van kinderen en ouders
- Diversiteit en flexibiliteit
- Kijk op kinderen en ouders evolueert
- Discussie over pedagogiek jonge kinderen: zorg en leren

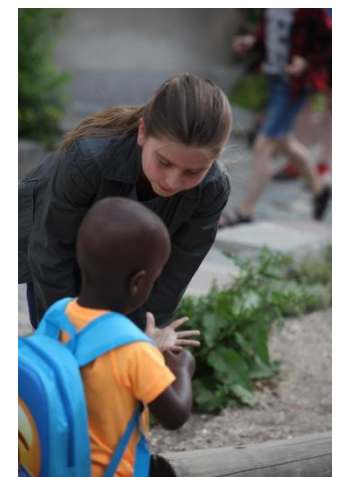
We willen een geleidelijke en comfortabele transitie voor kinderen en ouders

- Transitie als breed begrip

Via ontmoeting en dialoog bouwen we een vertrouwensrelatie op met ouders

- Ouders in de school en de kinderopvang
- Impact op kinderen, ouders en medewerkers
- Beschikbaarheid en kunnen luisteren

Door een open en warm onthaal voelen kinderen en ouders zich welkom

- Wennen in kinderdagverblijf en school
- Kennismaking in het kinderdagverblijf
- Medewerkers kinderdagverblijf en vierdewereldgroep als ondersteuners

Wij ondersteunen en versterken elkaar om acties te ondernemen in transitie

- Je netwerk leren kennen
- Samen reflecteren over pedagogisch werk
- Samen reflecteren over verandering installeren
- Eigen systemische condities in organisatie

Wij bundelen onze krachten om een continuïteit in het groeien van kinderen en ouders te realiseren

- Zoeken naar manieren om bruggen te slaan tussen de organisaties onderling
- Ondersteuning van gezinnen verderzetten

Wij stemmen onze werking beter af op elkaar met respect voor de eigenheid van ieders organisatie

- Gemeenschappelijke gezinnen
- De rol van de buitenschoolse opvang
  - op school
  - in de kinderopvang

Blik op de toekomst

- Verdere verdieping in Mezenestje:
  - laagdrempelige ontmoetingsplaats voor mensen in de wijk (sociale cohesie)
  - hechtere samenwerking met scholen en partners uit de buurt
  - grotere beschikbaarheid voor ondersteuning van gezinnen op maat
- Verdere verdieping in Mensen voor Mensen:
  - inbreng ervaringsdeskundigheid
  - extra aandacht voor kinderen die nog niet naar de opvang gaan: buurtwandeling
- Verdere verdieping in SMI school:
  - Een vertrouwensrelatie met ouders die blijft groeien
  - Mogelijkheden onderzoeken tot leeftijdsgemengde groepen
  - Nauwe samenwerking met partners in de buurt
  - Collega's van lagere school denken mee na over nieuwe acties op school
  - Hopen op een bijsturing van de prestatieregeling binnen de 'schoolopdracht' van leerkrachten

Blik op de toekomst

- Algemene verdieping in reflectie over educare en toegankelijkheid (via observatie opdrachten, uitwisseling, samen vorming)
- Samenwerking tss. School, KDV en Mensen voor Mensen warm houden en verankeren
- Ervaringen verder verspreiden in Aalst, Vlaanderen en Europa (cfr. Europees Kwaliteitskader in ECEC)

Over de streep

Guust, Noë en Anna-Lisa voor het eerst naar school

<https://vbjk.be/nl/publicaties/over-de-streep>